บทความทางศีลธรรมและวัฒนธรรม

ปีที่ ๓๙ ฉบับที่ ๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๓

เรื่อง ความสุข

อันตัวเรารักสุขเกลียดทุกข์ฉันใด ผู้อื่นก็รักสุขเกลียดทุกข์ฉันนั้น และด้วยเหตุนี้ พระพุทธศาสนาจึงจัด “ความสุข” ว่าเป็นสิ่งประเสริฐที่บุคคลทุกหมู่เหล่าปรารถนา

ตามหลักพระพุทธศาสนา ความสุขของสามัญชนผู้ครองเรือน มี ๔ ประการ คือ

๑. อัตถิสุข ความสุขที่เกิดจากการมีทรัพย์สินเงินทอง จะเห็นได้ว่า ความมั่งมีก็ช่วยให้เกิดความสุขได้ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะการมีทรัพย์ ซึ่งก่อให้เกิดความปลื้มใจ ความอิ่มใจ

๒. โภคสุข ความสุขที่เกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์บริโภค เพราะถ้ามีไว้โดยไม่ได้ใช้จ่ายเลย ก็ไม่เกิดประโยชน์และไม่เกิดความสุขจากการใช้จ่ายทรัพย์

๓. อนณสุข ความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้ การใช้จ่ายทรัพย์ที่จะก่อให้เกิดสุขนั้น จะต้องระวังไม่ให้เกินตัวจนเกิดปัญหาพาก่อหนี้ เป็นมิตรเมื่อกู้ เป็นศัตรูเมื่อถูกทวง อย่างที่เราเคยได้ยินกันบ่อย ๆ

๔. อนวัชชสุข ความสุขที่เกิดจากการประกอบการงานที่ปราศจากโทษ การงานที่สุจริตถือว่าเป็นอาชีพที่ไม่มีโทษ คือไม่ผิดกฎหมายและไม่ผิดหลักศีลธรรม

คฤหัสถ์ผู้ครองเรือนคนใดมีทรัพย์สิน ใช้จ่ายทรัพย์สินนั้นเพื่อการบริโภค ไม่มีหนี้สิน และประกอบอาชีพสุจริต เป็นเหตุให้เกิดความสุข

สุขตามที่กล่าวมานี้เป็นสุขที่ยังต้องมีเครื่องล่อให้เกิด เช่น ต้องมีทรัพย์ ต้องใช้จ่ายทรัพย์ เป็นต้น ยังเสี่ยงต่อการที่จะเกิดทุกข์ได้ง่าย เช่นมีทรัพย์ก็ต้องมีภาระในการบริหารดูแลทรัพย์ ถ้าทรัพย์สูญเสียไปก็เกิดทุกข์ หรืออาจใช้ทรัพย์ไปในทางที่ก่อให้เกิดโทษ ก็เป็นทุกข์ได้อีก ท่านจึงสอนให้รู้จักสร้างสุขที่ไม่ต้องมีวัตถุเป็นเครื่องล่อ คือสุขที่เกิดจากการทำความดี มีศีลธรรม บรรเทาความโลภ โกรธ หลง ให้น้อยลง บำเพ็ญประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ให้มากขึ้น เมื่อทำได้เช่นนี้ก็จะมีความสุข อันเป็นความสุขที่บริสุทธิ์ยิ่งกว่า ความสุขทั้ง ๔ ประการดังกล่าวอย่างแน่นอน

จัดทำโดย กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ เผยแพร่ตามอนุมัติ ทร.
เมื่อ ๑๓ ก.ย.๒๕ ท้ายบันทึก ยศ.ทร. ที่ กห ๐๓๖๕/๖๖๒๖ ลง ๒๔ ส.ค. ๒๕
www.navy.mi.th หัวข้อ เอกสาร/วารสาร แนวคิดทางธรรม